

**UCHWAŁA NR XXVIII/277/2021
RADY POWIATU BRZESKIEGO**

z dnia 21 grudnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Profilaktycznego Promującego
Prawidłowe Metody Wychowawcze w Rodzinach Zagrożonych Przemocą na lata 2022-
2026**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 oraz Dz. U. z 2021 poz. 1038 i poz. 1834) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Powiatowy Program Profilaktyczny Promujący Prawidłowe Metody Wychowawcze w Rodzinach Zagrożonych Przemocą na lata 2022-2026 w brzmieniu określonym załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Brzeskiego i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Kazimierz Brzyk

RADA POWIATU BRZESKIEGO
32-800 BRZESKO
ul. Głowackiego 51

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/277/2021
Rady Powiatu Brzeskiego
z dnia 21 grudnia 2021 r.

**Powiatowy Program Profilaktyczny Promujący Prawidłowe
Metody Wychowawcze w rodzinach zagrożonych przemocą
na lata 2022 -2026**

Brzesko 2021

**Opracowanie: Ośrodek Interwencji Kryzysowej
przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku.**

Spis treści

Wstęp

1. Postawy rodzicielskie i ich wpływ na dzieci	4
1.1 Typy postaw rodzicielskich.....	4
1.2 Cechy zachowań dziecka a postawy rodziców.....	6
1.3 Metody wychowawcze.....	7
2. Rodzina dysfunkcyjna – zagrożenia przemocą	9
3. Stosowanie kar a przemoc	11
4. Cele, zadania, realizatorzy, terminy, wskaźniki	13
5. Przewidziane efekty	14
6. Monitoring	15
7. Finansowanie	15
8. Bibliografia.....	16

WSTĘP

Dzieciństwo i rodzina odgrywają w życiu każdego człowieka ogromną rolę. Sposób wychowania, stosowane przez rodziców metody wychowawcze oraz zwyczaje, jakie panują w każdej rodzinie mają wpływ na to, jakim dorosłym stanie się dziecko w przyszłości. Do prawidłowego rozwoju każdego dziecka niezbędna jest atmosfera akceptacji i miłości oraz ochrona i opieka zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Negatywne zjawiska społeczne takie jak uzależnienia, ubóstwo, bezrobocie czy choroby cywilizacyjne utrudniają zapewnienie dzieciom właściwych i sprzyjających rozwojowi warunków. Narastające napięcie i frustracja rodziców przyczynia się do przyjmowania przez nich nieprawidłowych postaw i metod wychowawczych, często opartych na przemocy. W związku z tym istnieje potrzeba podejmowania działań profilaktycznych w zakresie wspierania rodziny w pełnieniu przez nią funkcji opiekuńczych oraz wychowawczych.

Niniejszy program profilaktyczny ma na celu promowanie i wdrażanie prawidłowych metod i postaw rodzicielskich zwłaszcza w rodzinach zagrożonych przemocą.

1. Postawy rodzicielskie i ich wpływ na dzieci

Rodzina jest miejscem, gdzie dziecko doświadcza swych pierwszych kontaktów z otoczeniem, a rodzice są wzorem, z którym dzieci się identyfikują. Również rodzina a przede wszystkim postawy rodziców wobec dzieci mają wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka, na jego życie uczuciowe i rozwój intelektualny. Postawy rodzicielskie wobec dzieci mogą stwarzać warunki do prawidłowego rozwoju lub wpływać ujemnie na kształtowanie się jego osobowości. Wszystko jednak zależy od tego jak rodzice ustosunkowują się do tego, że są rodzicami czyli jak rozumieją swoją rolę jako ojca i matki. Czy przekonani są o ważności swej roli, czy też uważają ją za mało ważną. Czy mają poczucie, że nikt nie może ich zastąpić w roli rodziców. Czy rodzina jest dla nich czymś nadrzędnym czy może jest przeszkodą w realizacji własnych planów, zamierzeń. Spójność rodziny świadczy o tym, że jest ona czymś ważnym dla małżonków. W rodzinie zintegrowanej, w której spełniona jest funkcja zaspokojenia przynależności uczuciowej czyli pragnienia posiadania osób bliskich, serdecznych, akceptujących, w której dobrze spełnione role męża i żony, rodziców, przyczyniają się do tzw. dobrego klimatu, dziecko czuje się bezpiecznie, jest pewne siebie, ufne wobec rodziców, a także otwarte wobec innych ludzi. Jest swobodne, radosne, aktywne i wytrwałe w działaniu. Wychowywanie dziecka w rodzinie, spełniającej takie jego potrzeby jak: potrzeba życzliwości, ciepła, miłości, kontaktu z rodzicami, współdziałania, szacunku, wzoru prowadzi do wytworzenia u dziecka poczucia własnej wartości, wiary we własne siły, pewności siebie, poczucia, że jest potrzebnym, otwarcia na innych, samodzielności. Dziecko zyskuje też wzorce osób dorosłych i ról jakie pełnią w rodzinie, czyli prawidłowy wzór ojca i matki.

1.1 Typy postaw rodziców

Zaspokojenie potrzeb dziecka zależy od uczuciowego ustosunkowania się rodziców do dziecka, czyli postaw rodzicielskich. Postawy to inaczej tendencja do zachowania się w pewien specyficzny sposób w stosunku do dziecka. Badaniem typów postaw zajmowało się już od lat wielu uczonych.

Według Kanner'a postawy rodziców można podzielić na: akceptację i uczucie, jawne odtrącenie, perfekcjonizm, nadmierne chronienie

Inną typologię przyjął Slater, który z kolei wyróżnił osiem typów postaw, ułożonych biegunowo: pobłażliwość – surowość, tolerancja – brak tolerancji, ciepło – chłód, uzależnienie – separowanie się

Natomiast Anna Roe, wyróżnia typologię postaw, a właściwie określenia stosunku rodziców do dzieci, takie jak: chłód, ciepło, uczuciowa koncentracja na dziecku, unikanie, akceptacja, nadmierne wymaganie, nadmierne chronienie, zaniedbywanie, odrzucanie.

Według Marii Ziemskiej postawy rodziców można podzielić na złożone postawy niewłaściwe i właściwe.

Postawy niewłaściwe to:

- postawa unikająca – charakteryzuje ją nadmierny dystans uczuciowy rodziców wobec dziecka,
- postawa odtrącająca – to nadmierny dystans uczuciowy i jednocześnie dominacja rodziców,
- postawa zbyt wymagająca, zmuszająca, korygująca – nadmierne skoncentrowanie się na dziecku oraz dominacja w postępowaniu wobec dziecka,
- postawa nadmiernie chroniąca – nadmierne skoncentrowanie się na dziecku, ale z cechami uległości wobec niego.

Postawy właściwe to:

- akceptacja dziecka czyli przyjmowanie go takim jakie ono jest,
- współdziałanie z dzieckiem – angażowanie się w czynności ważne dla dziecka, ale i angażowanie dziecka w zajęcia i sprawy dotyczące domu i rodziców,
- dawanie dziecku właściwej dla wieku, rozumnej swobody,
- uznawanie praw dziecka w rodzinie jako równych, bez przeceniania i niedoceniań jego roli.

1.2 Cechy zachowań dziecka a postawy rodziców

Powołując się na literaturę fachową można stwierdzić, że postawy rodziców wobec dziecka mają wpływ na kształtowanie się cech jego zachowań. Według przytoczonej już Marii Ziemskiej przy właściwych postawach wychowawczych będą to cechy pozytywne, a przy niewłaściwych – negatywne. Kształtowaniu się zdolności do nawiązywania trwałych więzi emocjonalnych sprzyja postawa akceptacji, dzięki której dziecko jest przyjacielskie, współczujące, pogodne, odważne. Dzięki postawie współdziałania dziecko jest ufne wobec rodziców, wytrwałe, zadowolone z własnej pracy, zdolne do współdziałania i podejmowania zobowiązań. Zdolność do kontaktów z rówieśnikami, uspołecznienie, pomysłowość, próby pokonywania przeszkód, łatwość przystosowania się do różnych sytuacji społecznych to cechy dziecka, którego rodzice uznają swobodę aktywności. Postawa poszanowania praw rozwija lojalność dziecka, solidarność z innymi członkami rodziny, sprzyja powstawaniu realistycznego obrazu samego siebie. Przy unikającej kontaktu z dzieckiem postawie rodziców może ono być niezdolne do nawiązywania trwałych więzi uczuciowych, niezdolne do obiektywnych ocen, nastawione antagonistycznie. Może być niezdolne do wytrwałości i koncentracji w nauce, bojaźliwe lub wchodzące w konflikty. Agresywność, nieposłuszeństwo, kłótniowość, gniew, zahamowanie rozwoju uczuć wyższych lub bezradność, trudności w przystosowaniu się na skutek zahamowań to skutki postawy odtrącającej. Postawa nadmiernego wymagania, korygowania, krytyki sprzyja kształtowaniu się takich cech jak: niepewność, lękliwość, brak wiary we własne siły, przewrażliwienie, uległość, pobudliwość, brak zdolności koncentracji. Takie cechy dziecka jak: opóźnienie dojrzałości emocjonalnej, bierność, brak inicjatywy to efekt postawy nadmiernie chroniącej. W wyniku takiego postępowania rodziców dziecko może przejawiać również takie zachowania jak: nadmierna pewność siebie, zarozumialstwo, awanturniczość.

Postawy obojga rodziców wobec dziecka nie zawsze bywają tego samego typu. Dobrze byłoby jednak gdyby zamierzenia rodziców nie były rozbieżne i przeciwstawne, a oparte na wzajemnej akceptacji i szacunku rodziców do siebie i dziecka. Wówczas jest szansa na to, że nawet odmiennosc typów postaw matki i ojca nie będą miały szkodliwego wpływu na dziecko, a będą źródłem większego bogactwa doznań emocjonalnych.

1.3. Metody wychowania

Metody wychowania są mniej lub bardziej ogólnymi sposobami oddziaływań na wychowanków. Współcześnie wyodrębnia się cztery metody wychowania, tj. metody modelowania zadaniowe, perswazji oraz metody nagradzania i karania.

Metody modelowania

Metody modelowania czyli dawania dziecku dobrego przykładu, zwłaszcza przez rodziców, wychowawców i nauczycieli. W wyniku ich poprawnych społecznie i moralnych zachowań czy postaw uruchamia się proces podświadomego i spontanicznego odwzorowywania tego rodzaju zachowań (postaw) w codziennym postępowaniu chłopców i dziewcząt. Dzięki uogólnianiu bowiem postrzeganych przez dzieci i młodzież poprawnych zachowań dorosłych wykazują one coraz większą skłonność do podobnych zachowań bez względu na ich rodzaj i sytuację, w jakiej występują.

Metody zadaniowe

Metody zadaniowe polegają na powierzaniu wychowankom konkretnych zadań do wykonania. Są to zadania społecznie i moralnie pożądane. Wykonując je, dzieci nabywają nie tylko umiejętność wykonywania różnych czynności pożytecznych dla normalnego funkcjonowania wśród ludzi, lecz także uczą się wczuwania w cudze potrzeby i wychodzenie im naprzeciw. Uczą się przy okazji, jak żyć i być użytecznym dla innych. W środowisku rodzinnym metody zadaniowe związane są z utrzymywaniem przez dziewczęta i chłopców porządku i czystości w mieszkaniu, przygotowaniem posiłków, opieką nad młodszym rodzeństwem. Metody te są skuteczne kiedy zadania wykonywane są dobrowolnie. Wykonywanie tego typu zadań uczy poczucia odpowiedzialności oraz jest udanym antidotum na nudę i umożliwia w miarę szybkie usamodzielnienie się wychowanków.

Metody perswazji

Metody perswazji polegają na słownym oddziaływaniu w szczególności na świadomość moralną. Podstawowym celem tych metod jest przyswajanie, zwłaszcza uznawanych powszechnie, norm, zasad, wartości moralnych, łącznie z ich wyjaśnianiem i uzasadnieniem. Ułatwia odróżnienie dobra od zła, tym samym dopomaga w kształtowaniu własnego systemu wartości i sensu życia, co niewątpliwie może niwelować poczucie pustki i bezsensowności w życiu ludzkim.

Skutecznymi sposobami perswazyjnego oddziaływania są nie patetyczne apele do sumienia dziecka, ale szczerze z nim rozmowy i dyskusje na różne interesujące je tematy.

Metody nagradzania i karania

Nagminnie niemal stosowanymi metodami wychowania są metody nagradzania i karania, nazywane również metodami wzmocnienia pozytywnego i negatywnego. Pierwsze z nich polegają na wyrażaniu pod adresem wychowanków pochwał lub na dawaniu innych dowodów uznania łącznie z nagrodami. Drugie natomiast odnoszą się do wymierzania różnego rodzaju kar, najczęściej w postaci dezaprobaty, niskiej oceny, różnego rodzaju zakazów lub nakazów. Na ogół wyżej ocenia się metody nagradzania niż karania.

Jundziłł wyróżnia następujące rodzaje nagród:

- nagradzanie uznaniem i pochwałą;
- nagradzanie przez sprawianie;
- darzenie zaufaniem;
- wspólne atrakcyjne spędzanie czasu wolnego;
- nagrody rzeczowe, w tym także pieniężne.

1. Kary pedagogiczne (nieponiżające godności dziecka)

- kary naturalne (bezpośrednie następstwo winy, naprawienie wyrządzonej krzywdy, ukazanie konsekwencji niewłaściwego zachowania);
- tłumaczenie, wyjaśnianie niewłaściwego zachowania;
- odmawianie przyjemności;
- wyrażenie swego smutku i zawodu, nagana;
- czasowe odebranie przyznanego przywileju.

2. Kary niepedagogiczne (poniżające godność dziecka)

- straszenie;
- kara izolacji;
- upokarzające kary słowne (np. wyzwiska, reakcja krzykiem, ośmieszenie w obecności innych);
- kary fizyczne.

Dyskusowanie i wyjaśnianie

polega na wymianie zdań na linii rodzice-dziecko. Porozumiewanie się powinno mieć charakter partnerski na bazie analizy, oceny argumentów każdej ze stron, zapoznania się z potrzebami i

aspiracjami partnera rozmów. Rodzice nie mogą korzystać z wychowawczej przewagi nad dzieckiem i uciekać się do przymusu, wywierania presji, krytykowania czy osądzania. Zadaniem rodzica jest dzielenie się własnym doświadczeniem, interpretowanie pewnych faktów, ukazanie dróg dojścia do wyznaczonych sobie przez dziecko zadań.

Inspirowanie i stymulowanie aktywności dziecka

rodzice mobilizują dziecko do wyznaczania sobie celów i wspierają go w dążeniu do realizacji marzeń. Podpowiadają kierunki działań i zachęcają do ambitnych osiągnięć.

Wyrażanie aprobaty i dezaprobaty

metoda wychowawcza odwołująca się do mechanizmu psychologicznego (prawo efektu), leżącego u podstaw karania i nagradzania. Rodzice wyrażają swoją akceptację lub brak akceptacji dla pewnych poczynań i sposobów zachowania dziecka. Stymulują malucha do powtarzania działań, które służą jego rozwojowi, natomiast ganią reakcje dysfunkcjonalne, żywiąc nadzieję, że dziecko, któremu zależy na zdaniu opiekunów, zmodyfikuje swoje postępowanie.

Dostarczanie wiedzy i ćwiczenie

podstawą wychowania jest wyposażenie malucha w informacje o tym, jak można się zachować i jaka jest najbardziej konstruktywna (akceptowana społecznie) forma postępowania w danym kontekście sytuacyjnym. Dziecko dysponujące wiedzą na dany temat ma szansę zachować się w korzystny dla wszystkich sposób. By reakcja się utrwaliła, warto ją powtarzać, ćwiczyć i instruować, udzielając wskazówek postępowania.

2. Rodzina dysfunkcyjna – zagrożenia przemocą.

Źródłem dysfunkcji w rodzinie są dorośli, którzy założyli rodzinę – małżonkowie, rodzice. To właśnie oni jako dojrzały ludzie, podejmują decyzję o założeniu rodziny, tworzą reguły, według których rodzina funkcjonuje, wnoszą swój światopogląd, styl bycia, sposób zachowania się, jak również swoje emocje i sposoby ich okazywania. Współczesne rodziny coraz częściej dotykają różnego rodzaju kryzysy, które mają znaczący wpływ na dziecko. Mogą one przybierać różne formy, m.in.:

- śmierć biologicznych rodziców dziecka,
- niewłaściwe wypełnianie obowiązków,

- porzucenie,
- uzależnienia,
- długotrwałe bezrobocie,
- długotrwała choroba,
- zaniechanie dziecka,
- krzywdzenie dziecka.

Czynnikami ryzyka przemocy w rodzinie mogą być:

- izolacja społeczna,
- doświadczenie przez rodziców przemocy w rodzinie,
- zaburzone relacje małżeńskie i rodzinne, niedojrzałość emocjonalna, młody wiek rodziców,
- funkcjonowanie rodziny w warunkach długotrwałego stresu społeczno- ekonomicznego,
- znacząca lub całkowita zmiana stylu funkcjonowania rodziny, np. rozwód, śmierć współmałżonka, ciężka choroba,
- niewłaściwe interakcje z dzieckiem,
- niska akceptacja roli rodzicielskiej oraz niski poziom kompetencji rodzicielskich,
- nierealne postrzeganie dziecka i nierealne oczekiwania wobec dziecka i jego umiejętności,
- cechy dziecka i historia jego rozwoju, np. niechciane dziecko, upośledzone fizycznie lub umysłowe,
- cechy osobowościowe i problemy psychologiczne rodziców,
- zaburzenia wczesnych kontaktów emocjonalnych z dzieckiem,
- zaburzenia komunikacji interpersonalnej,
- problemy z uzależnieniami,
- cechy strukturalne rodziny, np. wielodzietność, niepełna struktura rodziny.

3. Stosowanie kar a przemoc

Szczególnie bolesnym przeżyciem dla dziecka jest doznawanie przemocy od rodziców lub opiekunów, czyli osób które powinny zapewnić dziecku poczucie bezpieczeństwa. W literaturze możemy spotkać się z pojęciem „syndromu dziecka maltretowanego” jako określenie szeregu następstw fizycznych i psychicznych, powstałych w wyniku złego traktowania dziecka. Dzieci doświadczające przemocy fizycznej mają często widoczne obrażenia cielesne: siniaki, zadrapania, ślady przypalania, duszenia, powybijane zęby, mnogie złamania i rany. Niekiedy podczas badań lekarskich można dostrzec obrażenia narządów wewnętrznych. Kary fizyczne bywają tak dotkliwe, że mogą doprowadzić dziecko do kalectwa, a w najgorszym przypadku do zgonu. Dzieci doznające przemocy fizycznej przestają reagować na ból płaczem, mają dolegliwości somatyczne tj. kłopoty z trzymaniem moczu i kału, mają biegunki i wymioty, uporczywe bóle i zawroty głowy, bóle żołądka i bóle mięśni oraz bóle w okolicy serca.

Kara fizyczna poniża godność dzieci, upokarza je, widzą one wtedy swoją niemoc i bezsilność. Dzieci z poczuciem niepełnej wartości pogłębiają w sobie przekonanie, że są nic nie warte. Dziecko podwójnie cierpi jeśli otrzyma karę od nietrzeźwego ojca, który bije nie tylko dzieci ale nieraz i matkę. Pod wpływem lęku i bólu budzi się nienawiść do osoby bijącej, a nie żal, że popełniło się czyn naganny. Aby uniknąć kary cielesnej dzieci oszukują, urywają swoje przewinienia, przeżywają silne niepokoje, a strach przed biciem uniemożliwia im skupienie uwagi na wykonywanych zadaniach szkolnych.

Od strony psychicznej i emocjonalnej, bezpośrednią reakcją dziecka na zachowania krzywdzące jest: wzrost agresywności wobec innych osób, niska samoocena, brak poczucia własnej wartości, emocjonalna labilność, nieumiejętność wchodzenia w relacje interpersonalne, wrogość do otoczenia. Dzieci krzywdzone często są opisywane jako niezdolne do rozluźnienia, bez poczucia humoru, krnąbrne, przyjmują postawę zimnego wyczekiwania lub wzmożonej czujności. Niektóre z ich przejawiają postawę zdecydowanie wycofującą, są depresyjne, ze skłonnością do izolacji, nie odczuwają przynależności uczuciowej z osobami bliskimi.

Znęcanie się nad dzieckiem do 3 roku życia może powodować zaburzenia mowy, motoryki, procesów poznawczych, zaburzenia zdolności uczenia się, depresję, kompleks niższości, nadpobudliwość, zachowania kompulsywne, tiki i fobie. Dzieci krzywdzone mają niższy od przeciętnego iloraz inteligencji.

Z kolei młodzież doznająca agresji w domu często ratuje się ucieczką, przeżywa również wiele innych problemów psychologicznych takich jak: słabo rozwinięte poczucie własnej tożsamości, brak akceptacji własnej osoby, poczucie bezsensu, depresja, myśli samobójcze, problemy z narkotykami i alkoholem. Często dochodzą do tego problemy z nauką i z promocją do następnej klasy oraz kłopoty z prawem.

Z powyższego możemy wywnioskować, że przemoc w środowisku rodzinnym wywiera istotny wpływ na rozwój psychiczny, emocjonalny i fizyczny dziecka. To właśnie rodzice są pierwszymi wychowawcami dziecka i uczą norm postępowania oraz określonych zachowań. Dlatego zasadne jest podejmowanie działań w zakresie propagowania prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich, sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie, nawiązywania pozytywnych relacji między partnerami.

4. Cel programu

Celem głównym programu jest promowanie i wdrażanie prawidłowych postaw i metod wychowawczych zwłaszcza w rodzinach zagrożonych przemocą.

Cel główny będzie realizowany poprzez cele szczegółowe:

- 1) Edukacja rodziców, opiekunów w zakresie stosowania właściwych metod wychowawczych, udzielania wsparcia w sytuacjach wymagających pomocy.
- 2) Upowszechnienie informacji o instytucjach pomocowych oraz propagowanie w środowisku lokalnym pozytywnych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych

Lp.	Zadania	Realizatorzy zadania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki realizacji programu
1	Organizowanie konferencji kampanii, szkoleń, warsztatów, spotkań mających na celu naukę lub poszerzanie wiedzy z zakresu metod wychowawczych i psychologii rozwojowej dziecka.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Komenda Powiatowa Policji MOPS/GOPS z terenu Powiatu Brzeskiego Kuratorzy Sądowi	zadania o charakterze ciągłym	Liczba zorganizowanych, konferencji, spotkań warsztatów
2	Rozwijanie i udzielanie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego w zakresie promowania pozytywnych postaw rodzicielskich oraz	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Poradnia psychologiczno-	zadanie o charakterze ciągłym	Liczba udzielonych porad, konsultacji.

	korygowania niewłaściwych metod wychowawczych	pedagogiczna MOPS/GOPS		
3.	Umieszczanie na stronach internetowych artykułów profilaktyczno-educacyjnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna MOPS/GOPS	Zadania o charakterze ciągłym	Liczba artykułów
4	Opracowanie ulotek/plakatów o treści profilaktycznej oraz informacyjnej o instytucjach udzielających pomocy.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna MOPS/GOPS	Zadania o charakterze ciągłym	Liczba wydanych oraz rozprowadzonych ulotek/plakatów.

5. Przewidziane efekty realizacji programu

1. Zwiększenie wiedzy na temat prawidłowych metod wychowawczych wśród rodziców i opiekunów;
2. Wzmocnienie rodzin w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi;
3. Zmiana postawy społeczeństwa lokalnego wobec zjawiska krzywdzenia dzieci;
4. Wzrost świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy ze strony instytucji na terenie Powiatu Brzeskiego w zakresie przemocy domowej;
5. Poprawa funkcjonowania rodziny dysfunkcyjnej w pełnieniu swoich zadań.

6. Monitoring

Program będzie monitorowany i ewaluowany corocznie w formie rocznego sprawozdania.

7. Finansowanie

Źródłem finansowania programu będą środki własne Powiatu Brzeskiego oraz dotacje celowe – środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

8. Bibliografia

- 1.Jaszczak – Kuźmińska D., Michalska D., Przemoc w rodzinie, Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA, Warszawa 2011,
- 2.Ziemska M., Postawy rodzicielskie, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa 1973,
- 3.Ryś M., Systemy rodzinne, Wydawnictwo Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej, Warszawa 2001,
- 4.Duda M., Różne odsłony rodziny [w:] Świerczek A. (red.), Różne oblicza rodziny, Wydawnictwo św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2010

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Kazimierz Bzyk